

De internationale tendenser går i retning af at ophæve de undtagelser fra patenterbarhed, som tidligere i vidt omfang har været gældende med hensyn til kemiske forbindelser, lægemidler, næringsmidler m. v. I det inden for fællesmarkedet udarbejdede udkast findes ingen sådanne undtagelser, og de findes i princippet ej heller i den af Europarådet udarbejdede konvention, hvilken sidste dog har åbnet mulighed for en midlertidig undtagelse, for så vidt angår lægemidler og næringsmidler svarende til den i forslaget angivne.

Forslaget indebærer således, at patent skal kunne meddeles på kemiske forbindelser, og efter en overgangstid lægemidler og næringsmidler. Som det fremgår af betænkningen har komiteerne indgående diskuteret spørgsmålet om, hvilken principiel rækkevidde der bør tillægges patenter på sådanne produkter. Spørgsmålet har været genstand for delte meninger, men i den endelige betænkning har komiteernes flertal foreslået, at patent på dette område skulle beskytte det nye stof for enhver tænkelig anvendelse, d. v. s. medføre en såkaldt ubegrænset produktbeskyttelse. Et medlem har dog dissenteret til fordel for en beskyttelse alene for det eller de anvendelsesområder, der er angivet i patentansøgningen. Den sidstnævnte opfattelse har fået støtte i nogle af de om forslaget modtagne udtalelser, bl. a. fra Industrirådet.

Under drøftelserne mellem de nordiske departementer og ministerier har spørgsmålet på ny været til behandling, og man har bl. a. under hensyn til kritikken fra industriside ikke ment at kunne tilslutte sig den af komiteernes flertal hævdede opfattelse.

De 4 nordiske regeringer er herefter enige om, at forslagets almindelige patenterbarhedsvilkår fører til, at patent på en kemisk forbindelse alene kan gælde inden for de områder, som opfinderen selv har angivet i patentkravene og andre områder, som af fagmanden må anses nærliggende i forhold til disse. Det er altså ikke udelukket, at en anden kan påvise nye anvendelsesområder og få et selvstændigt patent på anvendelsen af den pågældende kemiske forbindelse inden for disse. Ved bestemmelsen af grænserne for, hvilke anvendelsesområder der kan anses for dækket af patentet, bør der imidlertid ikke anlægges alt for snævre synspunkter, men man bør give den, som har opfundet stoffet og påvist dets praktiske nytte, en rimelig margin. Endvidere vil den omstændighed, at det nye stof indtager en central placering ved bedømmelsen af opfindelsen, medføre, at der i ét patent bør kunne angives flere forskellige anvendelsesområder for det nye stof.

Dette spørgsmål får en særlig karakter, hvor op-

findelsen angår et nyt lægemiddel. Her vil forholdet ofte være det, at der for det nye stof er konstateret en terapeutisk virkning, som er patentbegrundende, uden at man har kendskab til, hvorfor en sådan virkning opstår, og hvilke egenskaber ved stoffet der betinger virkningen. Det vil derfor, når andre konstaterer, at stoffet tillige har en anden terapeutisk virkning end den i patentbeskrivelsen nævnte, være usikkert, om der ikke i virkeligheden er tale om samme biologiske virkning. For lægemidler synes det derfor i særlig grad berettiget at strække patenteringen vidt, men også her vil påvisningen af en ny biologisk virkning kunne udvise en sådan opfindeshøjde i forhold til, hvad man selv med god vilje kan udlede af det foreliggende patent, at en patentering for en anden kan foretages.

Anvendelsesområdet må angives i patentkravet. Hvis dette er sket i alt for generelle udtryk, kan patent kun opnås, hvis en passende præcisering af kravet foretages.

Industrirådet har i sin udtalelse om forslaget oplyst, at den af industriens repræsentant i komiteen afgivne dissenterende udtalelse, jfr. betænkningen side 113, falder bort med den foran angivne forståelse af de almindelige patenterbarhedsvilkårs anvendelse på patenter på kemiske forbindelser.

Efter forslaget tilkommer retten til at opnå patent opfinderen eller den, til hvem hans ret er overgået. Bestemmelsen er i overensstemmelse med den gældende lov. I de i komiteernes foreløbige betænkning foreliggende udkast var der i § 7 optaget en bestemmelse om den såkaldte virksomhedsopfindelse. Bestemmelsen gik ud på, at en virksomhed, eller den til hvem dens ret var overgået, var berettiget til at få patent på en opfindelse, hvis denne var blevet til ved samarbejde mellem flere inden for virksomheden på en sådan måde, at det ikke var muligt at angive bestemte personer som opfindere.

Bestemmelsen, der svarer til § 4 i den danske lov af 29. april 1955 om arbejdstageres opfindelser, var af komiteerne sat i parentes, idet den alene præsenteredes som en mulighed, om hvilken man ønskede de interesserede institutioners og organisationers udtalelse. De afgivne udtalelser viste en så stærk modstand mod en bestemmelse af denne karakter, at man såvel i Norge som i Sverige måtte anse det for udelukket at komme igennem med et sådant forslag. Forslaget er da ej heller opretholdt i den endelige betænkning. Blandt de udtalelser, der her i landet er fremsat om betænkningen, har flere været inde på dette spørgsmål. Industrirådet har ligesom de øvrige nordiske industriforbund udtalt sig for en